

Tabulka č. 36 Škola má promyšlený systém (strategii) pro vzdělávání a začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem známý všem pedagogům školy

Oblasti	Podíl škol v %
Škola má promyšlený způsob jazykové podpory žáka a její organizaci, které znají všichni pedagogové školy	44,1
Škola má systém dalších podpůrných kroků, které žákovi usnadní začleňování do kolektivu a vzdělávání	52,9
Otázky vzdělávání a začleňování žáků s odlišným mateřským jazykem jsou pravidelným tématem pedagogických porad a předmětových komisí	47,1

Promyšlený způsob jazykové podpory žáků s odlišným mateřským jazykem a její organizaci známou všem pedagogům mělo 44,1 % navštívených škol. Některé školy zdůvodňovaly absenci systematického přístupu k žákům s odlišným mateřským jazykem jejich úspěšným začleňováním a znalostí češtiny. Více než polovina škol má systém dalších podpůrných kroků, které žákovi usnadní začleňování do kolektivu a vzdělávání. Celkově tak nemělo žádný systém jazykové podpory nebo podpůrných opatření přibližně 30 % navštívených středních škol. Otázky vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem se pravidelně probíraly na pedagogických a předmětových poradách v 47,1 % škol.

Průběžné vyhodnocování pokroků a úspěšnosti žáků s odlišným mateřským jazykem je klíčové pro jejich úspěšné ukončení středního vzdělávání a současně je důležitým nástrojem motivace žáků. Hodnocení přiměřené aktuální situaci žáků s odlišným mateřským jazykem bez srovnávání se spolužáky uplatňovalo 55,9 % škol. Nástroje pro sledování pokroku žáků s odlišným mateřským jazykem (individuální vzdělávací plán, vyrovnávací plán, portfolia apod.) využívali pedagogové při hodnocení ve 23,5 % škol. V případě selhávání žáka s odlišným mateřským jazykem přijímaly účinná opatření (revize individuálního vzdělávacího plánu, doučování, komunikace se zákonnými zástupci) čtyři pětiny škol.

Tabulka č. 37 Škola aktivně nabízí žákům s odlišným mateřským jazykem využívání volnočasových aktivit, žáci s odlišným mateřským jazykem se jich aktivně účastní

Oblasti	Podíl škol v %
Škola předává zákonným zástupcům srozumitelným způsobem informace o volnočasových aktivitách (využívá možnosti tlumočení, překladu, piktogramů)	38,2
Pedagogové aktivně zjišťují (ve spolupráci se zákonnými zástupci) záliby a silné stránky žáka a tím směrem orientují i nabídku volnočasových aktivit	23,5
Žáci se volnočasových aktivit účastní	52,9

Aktivní zapojení žáků s odlišným mateřským jazykem do volnočasových aktivit posiluje přirozenou adaptaci těchto žáků v novém prostředí. Ve více než polovině škol se žáci s odlišným mateřským jazykem účastnili volnočasových aktivit. V necelé čtvrtině škol pedagogové aktivně zjišťovali záliby a silné stránky žáků s odlišným mateřským jazykem, aby tomu mohli nabídku volnočasových aktivit přizpůsobit. V necelých dvou pětinach škol byli zákonní zástupci žáků s odlišným mateřským jazykem srozumitelným způsobem o volnočasových aktivitách (využití možnosti tlumočení, překladu, piktogramů) informováni.

Také střední školy se mohou v případě potřeby obracet na různé regionální organizace, které poskytují podporu rodinám i žákům s migrační zkušeností (např. neziskové organizace, centra na podporu integrace cizinců apod.) a spolupracovat s nimi při začleňování a vzdělávání těchto žáků. S regionálními organizacemi aktivně spolupracovala a využívala služby v oblasti tlumočení, překladů, doučování či výuky češtiny necelá třetina navštívených škol. Nižší podíl